

Slags, som gjøres med overordentlig ringe Fortjeneste og med ikke saa ganske ubetydelig Arbejde og Risiko. Jeg har da nu søgt den Sikkerhed, som jeg troede ikke at burde opgives, dels i Optagelsen af en Bestemmelse for Taxationerne — og jeg tilstaar, at jeg her har ladet mig lede af den Erfaring, vi have her til Lands, at Faren egentlig ligger skjult i det første Skridt, der foretages, nemlig Taxationen, — og har derfor krævet, hvad der overhovedet kan kræves, nemlig at Taxationen skal foregaa efter samme Regler som for Udlaan af Amyndiges Midler. Derimod er jeg sikkerlig nok, som den ærede Rigsdagsmand for Maribo Amts 2den Valgkreds (Frederiksen) bemærkede, gaaet lidt videre med Hensyn til den Kvotabel, der skal kunne udlaanes af Taxationssummen, fordi jeg maatte anse dette for nødvendigt ligeoverfor det praktiske Behov, og da der ikke alene er Spørgsmaal om at skaffe den størst mulige Sikkerhed, men ogsaa om at skaffe et Supplement til de nærværende Kreditforeninger, overhovedet om at skaffe en Forretning tillive, der kunde fournere med de Laan, der krævedes, og i denne Henseende kan man vist ikke negte, at Halvdelen af Gienkommens Taxationssum er mindre, end de fleste kunne være fyldestgjorte ved. Men dernæst har jeg stillet en anden Fordring i Mangel af solidarisk Ansvar, der ikke kan forenes med et Institut som dette, og som jeg tilstaar ogsaa forekommer mig at være af en noget tvivlsom Bessaffenhed. Det er vist nok, at det giver en vis tilsyneladende Sikkerhed for Kreditorerne, men jeg maa dog gjøre opmærksom paa, at det i alt Fald ikke giver Sikkerhed for en pæbliffelig Fyldestgjørelse af deres Fordringer, og jeg nærer ikke mindste Tvivl om, at netop denne solidariske Ansvarlighed er Grunden til, at de Laansøgere, der have de bedste Pantter at give, betakke sig for at have med Kreditforeningerne at gjøre. Naar man ikke kan frigjøre sig for sin Forpligtelse ved at betale det, man har laant, men man oven i Kjøbet risikerer at skulle betale for dem, der ikke betale, hvad de have laant, saa ville alle de, der have noget Extra at betale med, have sig frabedt at komme ind i et saadant Forhold, hvorimod de ventelig ikke ville have No-

get imod at søge Midler paa et saadant Sted som Landmandsbanken, naar den udvikler sig saaledes, som vi haabe, eller som vi i alt Fald ønske, at den maa udvikle sig. Foruden den Sikkerhed, der saaledes er stillet i Taxationerne, har jeg forlangt, at der til enhver Tid af Bankens Aktiekapital skal være tilstede og anbragt et Beløb, der svarer til 5 pCt. af de imod Banken løbende Hypothek- eller Kommuneobligationer. Det er den strengeste Fordring, som jeg veed, at der endnu i de nyere Love er stillet til Kreditforeningerne, og jeg tror ogsaa nok, at det er en af de Fordringer, som man fra Bankens Side har syntes mindst om, men som jeg fra min Side har maattet fastholde som nødvendig Betingelse for at kunne gaa ind paa at give den de foreslaaede Begunstigelser. Dernæst har jeg søgt Sikkerhed i Tilsynet eller Kontrolten med Banken. Naar man tænker sig en sær uheldig eller en sær letfindig Bestyrelse, saa er det jo nemlig her, at Bankfelighederne væsentlig kunne indtræde, idet naturlig Beres- og Bankierforretninger kunne medføre saa betydelige Chancer og Kriser, at der mulig kunde være Fare for, at det kunde komme til at gaa ud ogsaa over Hypothekafdelingen. Det vil i alt Fald kun komme til at gaa ud over Hypothekafdelingen i den sekundære Sikkerhed, som er søgt i Bankens almindelige Reserverfond, thi i den ville jo Hypothek- og Kommuneobligationerne ikke kunne komme til at konkurrere anderledes end alle Bankens øvrige Kreditorer. Jeg har derfor anset det for rigtigst at supplere Sikkerheden med et Tilsyn, og det et Tilsyn, som under visse Omstændigheder kan antage en meget alvorlig Karakter. Naar man nu har ment, at Staten derved paatog sig et Slags Ansvar, saa vil jeg sige, at man maasse nok kunde betragte det saaledes, men at vi dog ikke her til Lands ere vante til at anse den Slags Foranstaltninger for at medføre noget umiddelbart Ansvar for Staten; thi ingen af Delene er jo ubekjendt, og navnlig er det, som flere ærede Medlemmer have udtalt sig imod, nemlig det, at Regjeringen skulde have Ret til at paase, at det er paalidelige, flinke og dygtige Mænd, som besørge Revisionen, der er det Middel, hvor-